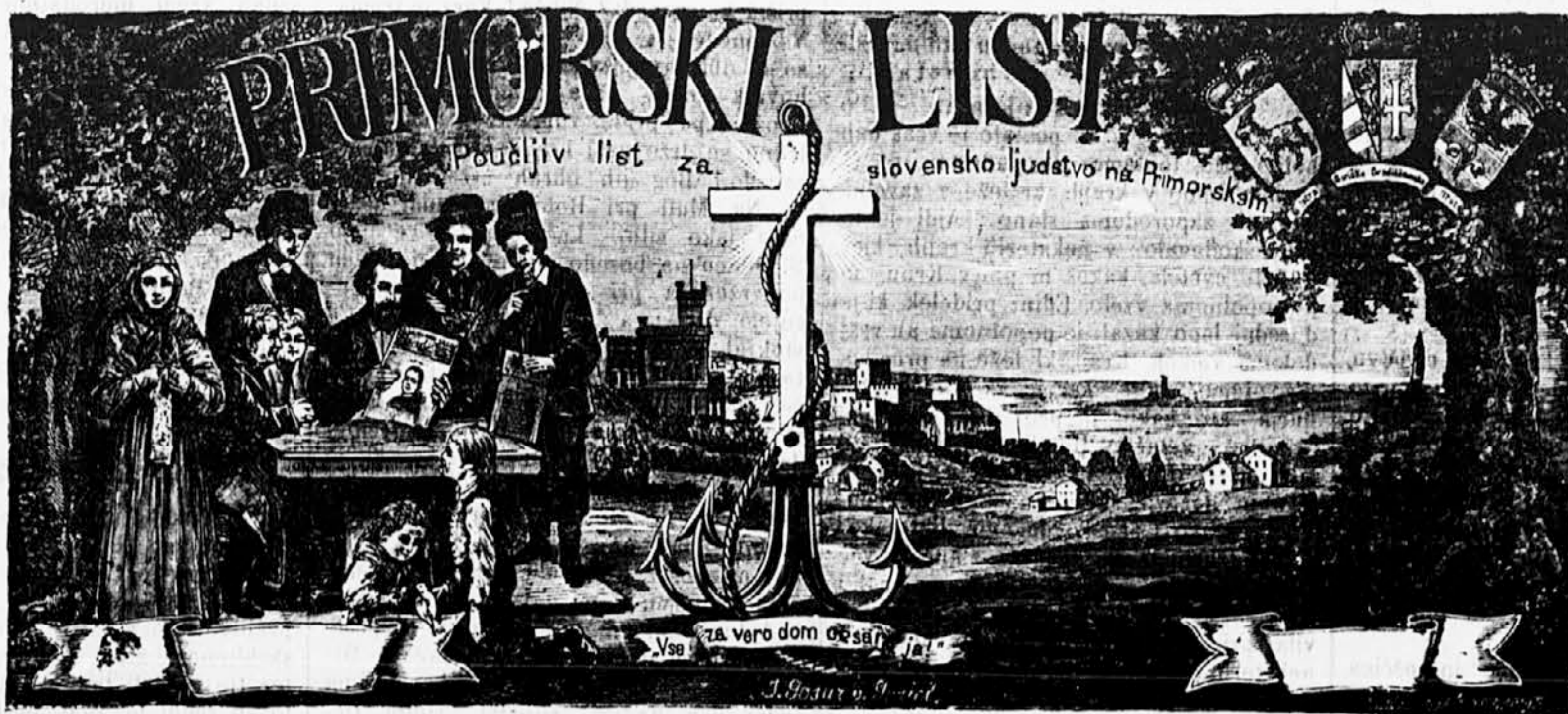

Izhaja vsaki četrtel ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Vel turini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Urednik in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Vsem enake pravice?

Med ljudstvo se mečejo zvenče fraze: „Vsi smo enaki! Vsem lijejo enake pravice!“ Ta glas se ponavlja že od francoske revolucije pa do našega časa. Ta klic se zdi ljudem prijeten, zato ga radi poslušajo in ga vsi vprek tudi radi ponavljajo. Le malo jih je pa, ki bi hoteli presoditi pravo vrednost teh besedi, ki bi hoteli presoditi, ali so te besede opravičene ali ne.

Zato sem se namenil podati cenj. čitateljem par odstavkov o tem vprašanju.

1. Pravice so bistveno združene z dolžnostmi. To je prvi stavek, ki ga bomo dokazali. Ako hočemo namreč soditi o pravicah, premisliti moramo dobro njih razmerje do dolžnosti. To je zelo važno, ako hočemo zapreti usta socialistom in zlasti liberalcem, ki hočejo imeti le pravice in nič drugega ko pravice.

In kaj vidimo na prvi pogled? Vidimo, da je ni pravice, kateri bi ne odgovarjala dolžnost in da je ni dolžnosti, kateri bi ne odgovarjala pravica. Resnično.

Kdor hoče namreč dokazati, da ima pravico kaj storiti ali opustiti, dokazati mora, da je to dejanje pravo in dobro, da je več ali manj potrebno v dosego človekovega namena, ali z drugimi besedami, da odgovarja to dejanje več ali manj strogi dolžnosti, katera sloni na zakonu. Greha delati nimamo nobene pravice, ker je greh proti našim dolžnostim.

Izglede: 1. Vsakdo ima pravico izobraževati se. Zakaj? Ker je to nekaj dobrega, ker odgovarja človekovemu namenu, ali z drugimi besedami, ker je to več ali manj dolžnost, ki nam jo nalaga naravni zakon. 2. Vsakdo ima pravico pomagati bližnjemu. Zakaj? Ker je to nekaj dobrega, kar nam nalaga več ali manj stroga dolžnost, ki sloni na naravnem zakonu. 3. Vsakdo ima pravico

Boga častiti, hvaliti in Mu služiti. Zakaj? Ker je to dolžnost, ki sloni na naravnem zakonu itd.

Dalje! Kdor hoče dokazati, da ima pravico, kako stvar zahtevati od svojega bližnjega, dokazati mora, da mu ima dati bližnji dolično stvar in dolžnost, katero nalaga zakon.

Izglede: Ako hočemo dokazati, da ima kdo pravico zahtevati od bližnjega svoto denarja, dokazati moramo, da ima bližnji dolžnost dati mu dolično svoto. To je jasno!

Kakor pa odgovarja vsaki pravici dolžnost, prav tako odgovarja tudi vsaki dolžnosti na drugi strani pravica.

Kdor ima dolžnost kaj storiti ali opustiti, ima obenem tudi pravico to storiti ali opustiti. To je samo ob sebi umljivo. Navedeni izgledi pojasnjujejo dovolj!

In dalje, če ima kdo dolžnost dati komu kaj, ima drugi pravico zahtevati to od njega, n. pr. če ima kdo dolžnost dati komu svoto denarja, ima ta pravico zahtevati jo od njega.

Vsaki dolžnosti odgovarja torej pravica in vsaki pravici dolžnost. Obe izvirata iz zakona in sicer ali naravnega, ali Božjega, ali človeškega. Čim strožja je dolžnost, tem večja je pravica in čim večja je pravica, tem strožja je dolžnost.

To je prva resnica, katero moramo katolici krepko povdarjati nasproti liberalnim kapitalistom, ki hočejo imeti v vseh rečeh popolno svobodo in vsestranski proste roke v uporabljanju svojega premoženja in svojih kapitalov, v izkoriščanju delavskega ljudstva itd. To resnico pa moramo povdarjati tudi nasproti komunistom, socialistom in anarhistom, ki zahtevajo pravice, a gazijo v blato vse dolžnosti, katere imajo do Boga in do bližnjega. Vsi vpijejo le po pravicah,

a nočejo nič vedeti o dolžnostih. Vsi se zadovoljujejo le s klicom: „Vsem enake pravice!“ a pozabljajo, da bi bil prav tako opravičen tudi klic: „Vsem enake dolžnosti!“

Dr. P.

Dopisi.

Iz Dornberga. — Dornberški učitelj ter obenem tajnik in Bizjakov oskrbnik (?) g. Križman se silno jezi, ker je katoliško-narodna stranka vložila priziv zoper nepostavnosti in sleparije, ki so se godile pri naših občinskih volitvah, o katerih bomo bolj natanko govorili, potem ko bo priziv rešen.

Peče ga najbolj, ker je v prizivu označena njegova agitacija za „liberalce“ pa čudno in nepostavno vedenje pri volitvi sami, zato baje grozi in straši, da bo v „lukujo“ spravil vse, ki so „rekurz“ podpisali. Kdo se ne smeje? Priziv je pa podpisalo približno 170 volilcev, in predno bo Križman vse te v goriško „keho“ spravil, mu bodo gotovo „muštake“ posivele. Križman toraj grozi, ali mi mu povemo, da se ga toliko bojimo, kakor se na primer bojé vrabci slamnatega moža v poljskem žitu. Da, mi mu celo povemo in svetujemo, naj bo malo bolj kratkousten; saj mu je najbrž znana dogodba o „gadu na prsih“ itd. izza kratkih let.

Tudi naj se nič ne zaganja v našo duhovščino, češ: v cerkev naj gre, nima pri politiki in občinskih volitvah nič opraviti. Tako? G. Križman, najmanj trikrat več pravice ima duhovščina pri politiki in občinskih volitvah, kakor kak ošaben dornberški učitelj.

Če toraj vi gonite našo duhovščino v cerkev, bomo mi vas podili v šolo, kamor edino le spadate. Tam učite, tam vodite, tam delujte, da bo vse v redu, kakor mora biti. Ste nas razumeli?

Vse kaže, da se bomo s tem učiteljem še večkrat srečali.

in umrla l. 1329. Na njeno priprošnje so slepci izpregledali. — O sv. Rožina, izprosi vid in pogled slepcem — političnim in nepolitičnim!!

Drugo jutro ob 3^{1/4} je vlak drvil dalje mimo Videaubana, Le Luca, Gonfaronna itd. in nas privedel v Toulon. To mesto ima 101.602 prebivalca in je za Brestom najbolj važna vojna luka francoska in trdnjava prvega reda. Venec trdnjav ga varuje. Grki so ga zvali Telo-nion, Rimci pa Telo Martius. Ustanovili so ga baje že Feničani, ali do veljave je prišel šele v novejšem času. Sicer pa smo videli le severni del mesta, skozi se peljaje — in trdnjave na hribih. — Čez Baldol in La Biotat smo dospeli do Anbagna. Od tu proti severo-vzhodu vede skozi starodavno bukoveje pot k St. Baumu. Tu je bila votlina, kjer je po ustnem izročilu živela — sv. Magdalena 30 let v popolni samotni in je tam tudi umrla. Zdaj je tam romarska kapela. Še nekaj postaj in bila sva v Marselju ter se nastanila čez dan v „Hôtelu de Roma“.

Marselj (Marseille) je lepo in kaj živahno kupčijsko mesto, ki šteje 491.161 prebivalcev. Drugo mesto je po veljavi in glavna luka Francije ter leži v polokrogu ob znožju skalnih odrastkov provenčalskih planin ob zatoku lyonskega zaliva. — Ustanovili so ga Grki iz Fo-

iz Mirna. — (Demokratični shodek v Podgori). Preteklo nedeljo sklical je Kopač javni shod v Podgori, na katerega je celo po plakatih, priplepljenih po Gorici, delavce skup bobnal. Udeležba na shodu je bila taka, da je Kopač lahko videl, da mu je na Goriškem odklenkalo. Bilo je na shodu 42 šestletih udeležencev, med temi 8 kršč. soc. in 7 soc. dem. iz Mirna. Bilo jih je tudi par iz Gorice, kateri niso pripadali Kopačevi stranki. Ostalih 25, med temi več Lihov, nismo poznali, od kod da so. Bili pa so pristni Kopačevi podrepniki. Shod, kateri je bil naznanjen ob 4. pop., začel se je šele ob 5. uri.

Nastopil je Kopač, kateri je v tri četrt ure trajajočem govoru premleval stare fraze, katere so se že vrabci na strehah od Kopača čivkati naučili. Mesto da bi govoril o delavskih vprašanjih, smešil je ljudi, ki so se tisti dan v Podgori procesije udeležili. Pri tem zgodil se je ta-le prizorček. Kopač: „In ti ljudje (ki so se namreč udeležili procesije) so se tam pustili blagosloviti, služili so si za nebasa. Če sploh nebasa so, jaz že malo verujem.“ Eden naših: „Pfu, sram vas bodi!“ Kopač: „Klerikalni podrepniki!“ Več naših: „Vi ste podrepniki židov, podrepniki žida Adlerja, judom, svetovnim oderuhom služite, od judov se pustite voditi!“ Nekateri demokrati so hoteli nas ven spraviti, kar se jim pa ni posrečilo. Mi smo na to, videč, da smo v manjšini, Kopača mirno do konca poslušali. Sicer pa ni celi čas nič drugega povedal, kakor smešil vero in sv. krst. O tem bomo še govorili. Ta shod je pokazal, da na Goriškem so za Kopača tla prevroča. Pokazal je, da delavstvo je že sito teh demokratičnih pridig. No, Kopač je bil menda vseeno zadovoljen, ker svoje svitle kronice je vseeno dobil. Nazadnje pa vprašamo Kopača: Zakaj ga ni več v Miren?! Mi vas prav željno pričakujemo! Na svidenje!

Razni „črni“.

LISTEK.

Spomini s pota.

(Dalje.)

Beanlien je imelo do l. 1890 le malo hiš, zdaj pa šteje 1100 prebivalcev. Obiščajo ga Angleži in Francozi, pa tudi Nemci. Prekrasen kraj! Da bi le ne pozabili tu resničnega raja! — Nizza ima 98.900 prebivalcev. Najbrže stoji že od četrtega stoletja pred Kr., sezidali so „Nikejo“ fokiški prebivalci Marsolja. Do l. 1388 je spadala najprej k grofiji „Provence“, potem pod savojske vojvode, l. 1792 jo je dobila Francija, odstopila jo l. 1814 Sardiniji, l. 1860 pa jo je spet dobila Francija. Tu je rojen maršal Massena l. 1758—1817 in — Garibaldi! Domači govoré tudi provenčalski jezik. Okolica na severu je prav lepa, okrožujejo jo morske Alpe; zato ima suho in toplo podnebje. Tudi novo mesto ob bregu je videti krasno. Kraj pa, koder teče železnica, ne napravi dobrega utisa. Hiše so starinske, nelepe, in pa zopet ta poladamska obleka pri tvornici v — mestu. (Tudi na polju je bilo videti tako „obleko“ tu in tam.) — 40 minut od mesta proti severu je samostan St. Pons. Postavljen je na mestu, kjersol. 261 mučili sv. Pons-a; praznuje se 15. maja. — An-

tibes je staro Antipolis in so ga sezidali izprva Marseljci kot brambo zoper Ligurce. — Cannes ima 24.600 prebivalcev in je razporežen v polkrogu v Napskem zalivu. Krasna je mestna lega, hoteli in vile imajo večinoma vrte okrog. Nasproti mestu so Lerinski otoki. Na otoku St. Honorat je imeniten samostan Lerins, ustanovljen l. 410 od sv. Honorata. Odtod so izšli znameniti možje: Hilarij Arlski, Vincenc Lerinenski itd. Pri St. Rafaelu je stopil Napoleon 9. oktobra l. 1799 na suho, ko se je bil vrnil iz Egipta, in tu je stopil na ladjo 28. aprila 1814 na poti na Elbo.

Raznorodni poltniki, s katerimi sva se prej kaj porazgovarjala, so izstopali drug za drugim in ostala sva skorosama. Naposled — v Les Ares — se ustavi lukamatija, češ, da bo počival do — 3^{1/4} zjutraj. Zveze ni bilo! O Peter Serra — bodi bolj previden v prihodnje svojimi sveti! Sicer pa se nisva zastavila v Genovi le zaradi njega. No, naj bo tako! Zdaj vsaj prideva do večerje. Prejso itak podili vlak in niso dali kaj okrepcala na francoski zemlji. Ko bi se vozili dalje, kdaj bi šele prišli v Marselj. Bodi torej počitek! — V ostalem tudi ta vas je nekoliko znamenita zaradi kupčije sè svilodi itd. In tu v obližju v samostanu Salemband je živela sv. Roselina (Rožina)

keje (pri Smirni) okoli l. 600 pred Kr. L. 49 pred Kr. ga je premagal Julij Cezar. V četrtem stoletju je bil tu mučen stotnik Viktor pod cesarjem Maksimianom; ravno tako tudi sv. Aleksander Felicijan, Longin in Denterij. Koliko stotnikov bi bilo enakih mislij? V petem stoletju je tu bil opat znani cerkveni pisatelj Casijan. L. 414 je prišlo mesto pod Zapadne Gote, potem pod Franke, pod kraljestvo Arelat. Razdejali so ga Saraceni, ali v desetem stoletju je bilo spet sezidano; imelo je lastnega mejnega grofa. L. 1250 ga je podjarmil Karol Anžuviski, l. 1481 je bilo združeno s Francijo. L. 1720 in 1721 je pobrala tu strašna kuga do 40.000 ljudi. L. 1899 je praznoval 2500-letnico svojega obstanka. — V mestu biva tudi 72.000 Italijanov, ki imajo 30 duhovnikov v oskrbovanje.

Najlepše se pregleda mesto in okolico s cerkve Naše ljube Gospe varihinje (de la Garde), kamor sva prišla po žični železnici (dvigalniku). Cerkev je bila dokončana l. 1864 v romansko bizantskem slogu; zidana je na mestu nekdanje romarske kapele in trdnjave. Na vrhu 45 m visokega stolpa je velikanski kip D. M. Najprej prideva v podcerkev; nato v pravo cerkev. V poslednji je na glavnem oltarju srebrni kip D. M. Tu so mozaiki in premnogo zaobljubljenih plošč, udela-

Miren, 10. okt. 1904. — „Soča“ je koj po veselici razvitja zastave „Kat. del. društva“ priobčila notico, da je neki klerikalec rekel: „Oštja, kristjani smo mi!“

Nočemo zagovarjati tega, ki se je tako izrazil. Vsakdo pa ve, da se tega ni v cerkvi naučil in tudi „Kat. del. dr.“ nima tako izraženo svoje geslo. Torej od kje tako neroden izraz? To hočemo danes pojasniti, obenem pa tudi povedati, kdo je omenjeno notico pisal in v katerih krogih se nad njo spodlikajo.

Letos je pristopilo k našemu društvu okoli 100 novih udov. Med temi je mnogo naših mladeničev. V društvo se rado vse sprejme, najraje pa mladino. Ako pa stopi v naše društvo kakšen, kateri ima kakšno grdo navado, ni društvo tega krivo, pač pa naši nasprotniki, kateri so sami polni grdih navad. Ako pa pride med nas kakšen njih bivši učenec, hitro zaropotajo v svet: Takšni so mirenski kristjani itd.

Da, gospoda okoli „Soče“ in peščica vaših palice vrednih pristašev v Mirnu, mari mislite, da s takšnimi noticami odgovarjate na naše dopise? Reveži! Nismo vas smatrali še do zdaj za kdo ve kakšne možake, ali da v opravljanju babe prekašate, tega nismo verovali.

Ko smo brali v „Soči“ zgoraj omenjeno notico, smo skoraj mislili, da je to gorko nesel v „Sočo“ kakšen goreč kristjan, katerega je v dno duše užalilo, ko je slišal po nemarnem in brez časti imenovati sv. hostjo. Kako pa smo se zavzeli, ako smo slišali iz ust še skoraj mlekozobih mladeničev, hvaliti nekega Jožefa Beltrama (po domače Joškota Pintarjevega): „Bolj, braf“ je kakor obeden za pisati dopise. On zna ožehtati te neugnane klerikalce. Posebno zadnji dopis, v katerem je tako „fejst“ zapisal: „Oštja, kristjani smo mi!“ S tem jih je birmal“ itd. — tako so govorili otročaji.

Toraj Joško je tako „braf“. Tudi mi mu rečemo: Bravo, Joško bravo, častitamo, le tako naprej! Veseli nas, da smo zvedeli za tvoje zakulisno streljanje, toda pomni, da te vsi vidimo in poznamo. Zdaj lahko stopiš iz zakulis in javno ponetaš izpred naših pragov. Prej pa vedno osnaži pred tvojim. Ako ti se je zdelo potrebno, osmešiti celo naše društvo radi nepremišljenega izraza enega našega uda, zakaj se ti ni zdelo potrebno, oestro pograjati nekega nehvaležnega sina, kateri je svojo na smrt bolno mater preklinjal? Ali ga nisi slišal? Za danes naj to zadostuje. Našim udom pa pravimo, naj se te ogibajo kakor strupenega gada.

Zdaj pa moramo povedati, v katerih krogih so ono notico hlastno čitali in se norčevali. Naše domače nasprotne kroge niti ne omenjamo. Pač pa glasno povemo, da ti krogi so mej dijaki c. kr. gimnazije, in kar je še bolj obžalovanje vredno, je to, da med nje spadajo tudi nekateri gojenci malega semenišča, kateri se na hodnikih pozdravljajo z besedami: „Oštja, kristjani smo mi!“ Pravijo, da je gojencem malega semenišča prepovedano branje političnih listov in tudi katoliških. Vemo pa, da se v malem semenišču vtihotaplja „Soča“ in mnogo podobnega. Liberalci se uže bahajo, da so zanesli svoj duh

nih v steno (na eni je n. pr. zahvala nekega poročnika L. Acarda, pa tudi več sabelj in kalupov ladij v zahvalo rešitve. Tu sem videl vojaka prav pobožno moliti. S terase pred cerkvijo, še bolj pa s stolpne galerije je prekrasen razgled na prostrano mesto in neštevilne bele vile na gorah, pa na luko, gole otoke z gradom „If“ na morju in na goli kras ob bregu. — Posebej sva si ogledala pozneje še stolno cerkev M. D. v starem mestu — istotako sezidano v romansko-bizantinskem slogu. Dolga je 140 m, ima na pročelju dva stolpa s kupolo, 61 m visoko glavno križališčno kupolo, pa nižje kupole nad stranskimi kapelami. Ima tri ladije s hodniki, in je posebno bogata raznega marmorja in mozaikov. Do sedaj stane 14 milijonov, pa še ni končana. Pred cerkvijo je kip škofa Bolsunca, ki je požrtvovalno deloval med kugo l. 1720. Krasna je cerkev sv. Vincenca Pavlanskega v gotičkem slogu desetega stoletja; notranji okras pa tudi še ni dokončan. Cerkev sv. Fereola (Mečislava) pa je pretemna. Ni mi ugajalo, da ni pravih cerkvenih klopi, ampak le tiste laške preproste stolice, ki jih lahko vsak nese, kamor hoče.

Izmed drugih reči sva si ogledala staro lepo luko s prostori za kvaranteno; dalje novo luko od l. 1850, kjer je premmnog zalog. Dolgi jez je stal 50 miljo-

celo v semeniške prostore. — Toliko za danes komur pritiče.

Prihodnjič pa še mnogo zanimivosti iz Mira. Črni vstaši.

Iz kobarškega okraja. — Po viharju dne 15. t. m. postalo je vsak dan bolj mrzlo, toplomer je padel na 6° C. in imeli smo v krajih, ki leže v zavetju, tri dni zaporedoma slano. Ajdi je to zelo škodovalo; v nekaterih krajih, kjer je šele cvetela, kakor n. pr. v Kenu, jo je popolnoma vzelo. Edini pridelek, ki je dosedaj lepo kazal, je popolnoma ali vsaj deloma vničen. Kraji, ki leže na prepihu, niso imeli slane, ker je vse dni vlekla burja, ali kakor ji pri nas pravimo, „kranjski veter“. Hoteli smo spravljati, kar je še ostalo, pa pri delu ustavilo nas je deževje, ki je nastalo po slani. To je pravo jesensko deževje, lije kakor v Mandžuriji. Tako zgodnje slane že več let ne pomnimo. — Sedaj, ko smo ošmulili sirk, se še le vidi, kako škodo je napravila pri tem pridelku letos suša na nekaterih njivah. Komaj vsako desetosteblo ima „panogljio“, pa še med temi je veliko praznih; kakor so pognale, tako so ostale: suša jih je zamorila. — Na novi cesti med Kobaridom in Trnovem se pridno dela. Žal, da cesta ne bo še letos končana. Delo se je zakasnelo, ker je prejšnji podjetnik odstopil in delo morala je prevzeti država, ki pa je pričela delati jako pozno. Koncem leta 1905 bo pa cesta najbrže dograjena, ako le spomladi zgodaj prično z delom. Pri cesti dela velik domačinov iz Trnovega, Drežnice, Libušnje itd. Plačo imajo še primerno, od 2—3 K na dan. Mnogo delavcev hodi vsak večer domov, drugi pa večinoma vsaj ob sobotah, tako ne porabijo toliko, kakor daleč v svetu. — Na Trnovem imajo sedaj učiteljico, ki zabija otrokom učenost v glavo. Do sedaj je učil gori „gospod“, pa so otroci premalo napredovali, zato so jim dali „boljšo učno moč“. Bomo videli, kaj bo iz te moke. — V Borjani letos nimajo nobene „učne moči“, zato so otroci brez poduka. Tam je vedno učil „gospod“, pa lani poslali so jim „boljšo učno moč“, namreč učitelja; letos so ga pa zopet vzeli in sedaj ne podučuje nihče.

Na Matajurju, kakor znano, postavili so l. 1900 naši sosedje mogočen stolp, ki naj pričča, da v 20. stoletju šo Kristus kraljuje. V tem stolpu je bila spodaj mala votlina, kjer se je moglo maševati. Toda zlikovci niso pustili pri miru oltarnega kamna, zato je škofija v Vidnu prepovedala maševati v stolpu in zapovedala odstraniti oltarni kamen. Beneški Slovenci pa so sezidali blizu stolpa lično kapelico, kjer se sedaj lahko mašnje. To kapelico blagoslovili so pred kratkim; pri tej slovesnosti bilo je tudi veliko naših poleg. Znamenito je, da ima ta kapelica na pročelju v kamen vdolben napis, ki pove vsakomu, da so to kapelico sezidali Slovenci. Tudi v kapelici sami so slovenski napis. Slovencev na Beneškem še ne bo kmalu konec. To potrjuje tudi sledeči slučaj. Iz Prosnida, ki leži na naši meji pri Logjeh, vzeli so slovenskega duhovnika in ga namestili z Italijanom, ki ni bil zmožen slovenščine. Pridigoval je italijansko, spovedoval ita-

nov frankov. — Na trgu d'A'x (Eks) je slavolok iz l. 1826. V posebni palači je muzej lepih umetnosti, potem prirodopisni muzej, šola lepih umetnosti, fakulteta znanosti, borza (ki je stala 9 milijonov), justična palača in prefektura v renesančnem slogu. Tu so lepi drevoredi, cvetlični trg itd, ob ulicah pa prekrasne izložbe. Po cerkvah ni ravno gnječa — nasprotno; ali — po mestu gor in dol je vedno vrvenje in kipeenje, ali peš, ali z vozom, ali s tramvajem; včasih so zvezani kar štiri tramvaji skupaj, in vedno je vse polno. Posebno živo je pri borzi po rimski ulici (vrvarski), ki je ponos Marseljanov. Meni pa je hodilo vedno na misel prerokovanje: Pariz pogori, Marselj in druga velika mesta se pogreznejo — in britki občutki so me navdajali „Bog je — Bog!“ je dejal bivši liberalec. — V kavarni so nas imeli za — Španca. V tem mestu so posebno zijali za nama. — V hotelu sva bila še dobro postrežena. Ali tu sva se prepričala, da ni prav ogibati se skupnega obeda (table d'hôte), kjer je v navadi. Ako se naročuje po svojem (à la carte), to nekako neradi slišijo, in ker morajo posebej napravljati, je tudi razmerno dražji račun. Glavni obed pa je na jugu šele zvečer, o poludne le večji zajutrek.

(Dalje pride.)

lijansko! Kdo ga je pa poslušal, kdo prišel k izpovedi? Nihče! Vera je trpela, Slovencev pa niso poitalijančili! Sedaj so te oblasti sprevidele, in italijanski duhovnik mora nazaj med Furlane, v Prosnid pa pride zopet Slovenec. Res, trdno se drže naši bratje pod italijansko zvezdo! Bog jih ohrani čvrste in čile! — Na Muti pri Robiču so sedaj nekaj časa jako sitni. Laški financi verujejo Slovincu na besedo, da nima nič dachu podvrženega pri sebi in ga ne nadlegujejo dalje; a ne tako pri nas. Čo stokrat rečeš, da nimaš ničesar, preiskali te bodo vendar vsega. Kmalu bodo pričeli potnikom še po žepih stikati. Kar je preveč, je pa preveč! Mislijo morebiti, da ker so dobili enkrat „Burjo“, ki je nesla laške buteljke da jih sedaj vsakdo nosi. Gospodje, prav, da ste vestni, pa ne bodite presitni! — Kaj novega v Kobaridu? Sedanjí poštar odide koncem t. m. na svoje novo mesto v Ajdovščino, na njegovo mesto pa pride Kobaridcem dobro znani poštar sè Srpenice. — Edini „Hotel“ v Kobaridu ima sedaj dva napisa: spredaj „Hotel Devetak“, na strani proti trgu „Hotel pri pošti“. Objednem pa je ta „Hotel“ tudi „tovarna sodovke“ in „gostilna s hlevom“ za postiljone. Kaj hočete še več? Kaj še novega? V Kobaridu se toči novo vino „močnik“ (rebulja), čeprav je „močnikar“ še daleč. Če ne verjamete, — pa pojdite pokušat!

Sežana, 2. oktobra. — Dne 5. septembra t. l. otvoril je kuratorij za pospeševanje male obrti v Gorici mojsterski tečaj za čevljarke mojstre in pomočnike v Sežani, ki je trajal pod vodstvom izbornega strokovnega učitelja Jakoba Hulke do 1. oktobra t. l. V nedeljo dne 2. oktobra se je po veliki maši slovesno otvorila razstava teoretičnih in praktičnih izdelkov, katere so v teku tako malega časa izgotovili udeleženci tega nadaljevalnega tečaja.

Otvoritve razstave so se udeležili razun mnogobrojnega občinstva tā-le gospoda: Predsednik kuratorija za pospeševanje male obrti deželni poslanec E. Holzer, ud kuratorija deželni poslanec in odbornik prof. I. Berbuč, stalno nameščeni inženjer Penso, c. kr. okrajni glavar Anton Rebek, c. kr. okrajni šolski nadzornik in upravitelj občine Matko Kante.

Predno se je otvorila razstava, govoril je poslanec Holzer zahvaljevaje se občinstvu na obilnem obisku te razstave ter vzlasti osnovelem pospeševanja male obrti, katero sistematično in vspešno vodi sekcijski načelnik v ministerstvu za trgovino Exner in ki snuje slične kuratorije po posameznih deželah. Tak kuratorij se je zasnoval tudi za Gorško, katerega podpira c. kr. vlada, deželni zbor, trgovinska zbornica, mestno občino Gorica, Kormin in Tržič (Monfalcone).

Zahvaljuje se tudi za podporo o vresničenju tečaja okrajnemu glavarju Rebeku in občinskemu upravitelju Matko Kantetu, ki sta mu šla v vsakem obziru na roko.

Zahvalil se je tudi strokovnemu učitelju Hulki na njegovem izbornem in res strokovnjaškem pouku in konečno tudi udeležencem tečaja, ki so z velikimi, tudi gmotnimi žrtvami, z veliko vnemo in veseljem točno obiskovali tečaj želeč, da pridobljeni pouk izkoristijo v svoj lastni prid in v zadovoljstvo svojih naročnikov, kajti le v umstvenem napredku tiči bodočnost obrti.

C. kr. okrajni glavar sežanski Rebek pojasnjuje čevljarški stan, s katerimi neprilikami se je moral bojevati do sedaj, katere so se pa udeležencem tega tečaja odstranile. Zahvalil se je predsedniku kuratorija deželnemu poslancu Holzerju, deželnemu odborniku profesorju Berbuču in drugim, da so pripomogli, da se je zasnoval ta tečaj, kateri obrdi gotovo dosti dobrega, vspodbudivši udeležence, da naj pridno in uspešno negujejo svojo obrt po vzprejetih naukih od svojega vse hvalevrednega strokovnega učitelja Hulka. Pohvalil je udeležence, vzlasti Bezka iz Štorij in Cotiča iz Kanala, ki se nista plašila ne truda ne stroškov.

V imenu strokovnega učitelja Hulka zahvalil se je M. Kante predsedniku kuratorija, c. kr. okrajnemu glavarju, občini Sežana, pohvalivši udeležence. Za tem je predsednik porazdelil obiskovalna spričevala udeležencem, kateri so poleg svojih izdelkov, za katere je nakupil kuratorij potrebno blago, še dobili premije po 10, 15 in 20 kron.

Nato se je udeleženec Bezek iz Sežane št. 13 v imenu vseh udeležencev

tečaja zahvalil v lepih in izbranih besedah vsem merodajnim činiteljem za osnovo tečaja in posebno pa učitelju Hulki.

Konečno se je razstava otvorila in občinstvo si jo je ogledalo ter se čudilo in divilo res izbornim izdelkom toli v teoretičnem kakor v praktičnem obziru.

Taki tečaji so velike vrednosti in važnosti za obrt na deželi, vzlasti če pomislimo, kaj znajo naši obrtniki po vaseh.

Prepričan sem, da v prihodnje se bodo naši obrtniki v veliko večjem številu oglašili na tak tečaj in ga tudi redno obiskovali, ker je to le v njih prid in materijalno korist.

Rusko-japonska vojska.

„Lokal-Anzeiger“ je prejel brzobjavko iz Mukdena: Dospel je semkaj iz Port Artura preko Čifu ruski poročnik knez Radzivil. Isti poročnik, da je garnizija in prebivalstvo v Port Arturu dovolj preskrbljeno z živili. Res je sicer, da se sem ter tje razdeli tudi konjsko meso, toda to se zgodi le radi tega, da se ohrani dobro meso za bolnike in ranjence. Tudi se ni bati, da zmanjka pitna voda. Mesto ima veliki čistilni aparat; drugi aparati so na vojnih ladjah. Poleg tega je v Port Arturu tudi mnogo vodnjakov, v katere se steka deževnica in tudi velik ribnik z dobro vodo.

Iz nekega pisma, ki ga je prejel s Skrajnega Vztoke neki trgovec v Hamburgu, je „Lokal-Anzeiger“ posnel, da je Port Artur obilno preskrbljen s strelivom in živili. Še do nedavno so prihajale vsak dan iz Čifu džunke polne svežega mesa in sočivja. Sedaj so uvedli Japonci strožjo blokado. — Glasom pisma je razpoloženje ruskih čet v Port Arturu izvrstno. Steselj je prav gotov, da mu bo možno braniti se še več mesecov.

„Reuterjev biro“ je prejel iz Čifu brzobjavko: Med naskokom na Port Artur so Japonci ponovno napadli „premogovni hrib“, ki je za Ruse velike važnosti. Dne 22. m. m. so zavzeli to pozicijo s tem, da so se kakor mravljinici popeli na strmo goro. Ker je bil poskus, da bi Rusi pozicijo zopet vzeli, zelo nevaren, ni hotel general Steselj izdati povelja za naskok, ampak je pozval za to dobrovoljce. Vsak, ki je bil vprašan, se je izjavil, da vstopi v dobrovoljno četo. Možstvo in častniki so vzeli ročne granate in po obupnem boju se jim je posrečilo pregnati Japonce iz vseh pozicij. Rusi cenijo, da je v onih štirih dneh naskakovanja padlo 10.000 Japoncev. General Steselj je izdal razglas, v katerem se zahvaljuje Bogu in hrabri garniziji, da je bil napad odbit.

Novice.

Našim p. n. gospodom naročnikom. — Nastopili smo 10. mesec tekočega leta. Z ozirom na to, prosimo naše p. n. gg. naročnike, naj blagovole poravnati naročnino. Nekateri so še za leto 1902 in 1903 na dolgu. Uprava mora sproti vse plačevati. Nadejamo se toraj, da bodo gg. naročniki storili čim preje svojo dolžnost ter prihranili naši upravi velike sitnosti, katere ji prizadeva izterjevanje naročnine.

Spremembra na tržaškem namestništvu. — Uradna „Wiener Zeitung“ je priobčila v nedeljo imenovanje kneza Hohenlohe tržaškim namestnikom. Objednem je isti list prijavil tudi vpokojenje bivšega tržaškega namestnika grofa Gočssa, pri kateri priliki mu je cesar podelil red železne krone I. reda. Nemški listi, posebno pa „Neue Fr. Presse“, hvalijo neizrečeno novega namestnika, a hvali ga tudi tržaški „Piccolo“, ki je s tem imenovanjem jako zadovoljen. Ker se je še do zadnjega časa mislilo, da postane tržaškim namestnikom lahko sedanjí dalmatinski namestnik baron Handl, ga je tržaški „Piccolo“ še v soboto jako strastno napadel, mu očital, da je v svoji lastnosti kot okraj. komisar v Pazinu leta 1886 pomagal Hrvatom pri odnotnih občinskih volitvah, češ, da so le z njegovo pomočjo iztrgali takrat pazinsko občinsko upravo Italijanom iz rok. Kolikor je pa nam znano in znano nam je še precej dobro, hotel ni takrat baron Handl iti na roke Italijanom pri njihovih spletkah, postavivši se strogo na postavno stališče

dočim so drugi politični uradniki pri takih prilikah vedno dopuščali, da so Italijani gazili postavo kolikor jim je bilo drago. No, zdaj bodo pa Italijani mirni, kajti v Trst ne pride baron Handl, ampak knez Hohenlohe. Mi novega namestnika prav nič ne poznamo in ne moremo zaradi tega izreči o njem nikake sodbe.

Za „Slovensko slrotišče“: P. n. gg. monsignor dr. Jos. Gabrijevčič 20 K, Ivan Reščič 50 v, Ivan Pipan, župnik, 1 K, Ana Copic 48 v, Ivan Pečenko v Gorici 2 K, „Slovenska Beseda“ 1 K 10 v, N. M. 1 K, Alfonz Blažko, kurat, 1 K, Ivan Rejec, kaplan 1 K, M. C. 1 K.

Bog plati!

Za „Alojzijevišče“: Duhoven v hrih 25 K; preč. g. Jos. Skočir 20 K; preč. g. Fr. Tomsig 20 K; preč. g. Bl. Grča 10 K; preč. g. Prim. Zakrajšek 9 K; preč. g. Val. Knava 6 K; preč. g. Vinko Vodopivec 2 K; bl. g. Vičičeva 2 K. O priliki 40 letnega mašništva Antona Lazarja, župnika v Nemškem Rutu nabrali med sobratih duhovniki 18 K.

Bog plati!

Dar. — Za „Slovensko Alojzijevišče“ je prejela uprava „Pr. Lista“ 9 K, katere je daroval č. g. Karol Čigon, vikar na Vojsčici, Jos. Furlani, jubitant v Villa Vicentini 9 K.

Dar. — Uprava „Prim. Lista“ je prejela za „Šolski Dom“ 50 vin., katere je darovala družba „Slovenska Beseda“ dne 25. septembra 1904, 1 K 10 vin 2. oktobra 1904.

Poroka. — V torek se je poročil v Pevni pri Gorici g. Karol Polak, tovarnar z usnjem in hišni posestnik v Ljubljani, z g. eno Lujizo Fogarjevo, hčerjo znanega veleposrestitelja in mesarja. Srečno bilo!

V „Malem Domu“ v ulici Bertolini v Gorici bodo imeli prihodajo soboto, če bo vreme dopuščalo, lepo slovesnost. Ob 8. uri se zbere šolska mladež v „Šolskem“ in v „Malem Domu“ ter odide v cerkev č. oo. kapucinov, kjer bo ob 8½ sv. maša; po maši se blagoslovi kip Srca Jezusovega, katerega je oskrbel z doneski dobrotnikov katehet č. o. Vilibald. Potem se prenese kip v slovesnem sprevodu v „Mali Dom“. Tam se najprej blagoslovi okoli 9½ novo šolsko poslopje, potem se postavi kip na mesto, ki je za to pripravljeno. Cerkveno opravilo je prevzel član deželnega šolskega sveta monsignor dr. Sedej. Slavnosti se baje udeležijo tudi zastopniki šolske oblasti.

Deželni zbor. — (Tretja seja.) V petek ob 5. uri popoldne bila je tretja seja deželnega zbora, pri kateri so bili navzoči vsi poslanci. Ko je deželni glavar otvoril sejo, hotel je deželni tajnik prečitati zapisnik prejšnje seje, je pa to opustil, ker je to sklenil deželni zbor na predlog poslanca Holzerja. Nato je glavar naznanil zbornico, da je deželni hipotečni zavod ravnar izdal poročilo o svojem delovanju, kakor tudi, da je došel deželnemu odboru od tržaškega namestništva dopis, s katerim se mu naznanja, da so načrti glede uravnave pritokov Vipave že dokončani in da se v kratkem napravijo tudi načrti glede uravnave reke Vipave same. Nato je deželni tajnik prečital predloge in interpelacije, ki so jih naznanili poslanci za to sejo. Predloge so stavili poslanci Holzer, dr. Treo, Štrekelj in dr. Henrik Tuma. — V prizivno komisijo za odmero pridobinskega davka so bili izvoljeni in sicer kot prvi člani gg.: Dreossi, Bolko, Cristofaletti in dr. Fr. Pavletič; kot namestnika pa gg.: Josip Vidmar in Ant. Orzan. Kot prvi člani v prizivno komisijo za odmero osebno dohodninskega davka pa so bili izvoljeni in sicer kot prvi udje gg.: Jurij Bombig, Gvidon Lazzari, odvetnik dr. Egger in deželni poslanec Lapanja; kot namestniki gg.: vitez Diego Finetti, deželni poslanec prof. Berbuč, deželni poslanec Anton Jakončič in veleposrestitelj Josip Živec.

Prečitala so se potem poročila o sklepnih računih in proračunih raznih zalogov, ki so se izročili finančnemu odseku. Sprejela se je resolucija v zadevi stroškov, katere majo občine pri opravljanju poslov v prenešenem delokrogu in za katere naj bi jih vlada oškodovala. Poročilo o spremembi občinskega reda se je odstopilo pravnemu odseku. Dovolila se je podpora 500 K občini Villesse za zasutje nekoga kala. Cesta med trgov Bovec in Čez-Sočo se je uvrstila med skladovne. Dovolila se je podpora 4000 K za akcijo proti pelagri ter odobril

sklep deželnega odbora, s katerim je ta uža poprej dovolil v enak namen 1500 K. Potem je bila seja zaključena.

Dnevni red IV. seje deželnega zbora, ki bodo danes ob 5. uri popoldne:
1. Utemeljevanje predloga, zadevajajočega varstvo domačih pridelkov; por. Holzer. 2. Utemeljevanje predloga, zadevajajočega ustanovitev meljoracijskega zaloga za izpremembo pašnikov na krasovitih tleh v travnike; por. dr. Treo. 3. Utemeljevanje predloga, ki stremi po tem, da začne vlada racionalno izvrševati zakon proti ponarejanju vina; por. Štrekelj. 4. Utemeljevanje predloga, zadevajajočega formalno obravnavanja predloženih predlogov in prečitane interpelacij, stavljenih po posameznih poslancih v smislu §§ 10, 12, 21. in 22. deželnozbornskega pravilnika; por. dr. Tuma. 5. Utemeljevanje predloga, zadevajajočega tisk vsakoletnega deželnozbornskega poročila in deželnozbornskih razprav ter imenovanje posebnega deželnega prelagatelja in stenografa; por. dr. Tuma. 6. Utemeljevanje predloga, zadevajajočega zgradbo krajevnih železnic Sv. Lucija-Idrija, Sv. Lucija-Kobarid do italijanske meje in Kobarid-Log; por. dr. Tuma. 7. Predlog za podporo iz deželnega zaloga akciji proti malariji, započeti od vlade v Furlaniji; por. dr. Venutti. 8. Povišek prispevka iz deželnega zaloga k troškom za pogozdovanje Krasa; por. dr. Venutti. 9. Predlog zveze okrajnih bolniških blagajn v Trstu, zadevajajoč obvezno zavarovanje za slučaj boleznih kmetijskih in gozdnih delavcev; por. dr. Venutti. 10. Zakonski načrt, zadevajajoč pobiranje deželne davščine na poročilni piva; por. dr. Venutti. 11. Zakonski načrt, zadevajajoč zatiranje poljskih mišij; por. dr. Venutti. 12. Predlog za resolucijo, zadevajajočo zemljiško knjižni vpis lastninske pravice do „javne imovine“ in stvarnih pravic tretjih oseb do istih; por. dr. Marani. 13. Prememba § 10. statuta za dežel. hip. zavod; por. dr. Marani. 14. Podpora iz deželnega zaloga občinarjem Lonzano v svrhu gradnje vodnjaka; por. dr. Marani. 15. Zakonski načrt, zadevajajoč občinske naklade in davščine; por. dr. Marani. 16. Zakon, zadevajajoč deželno premembo zakona o odpeljavi Mondine v „Isonzato“; por. dr. Marani. 17. Zakonski načrt, zadevajajoč zatiranje rastline, zvane predenica; por. dr. Marani. 18. Predlog za odobritev dijakom podeljenih podpor; por. dr. Marani. 19. Razdelitev prejemkov na neposrednih davkih med državo in samoupravnimi oblastmi; por. dr. Venutti. Potem še računski sklepi ustanov za l. 1902.

Iz št. Andreža nam pišejo: Te dni imeli smo pri nas duhovne vaje k sv. letu, ki so začele v petek zvečer, a končale v pondeljek zvečer. Vaj se je udeležilo veliko število ljudstva. Dotične cerkvene govore sta imela prečastiti g. župnik iz Renč in pa čast. g. o. Vilibald iz Gorice. Preskrbljeno je bilo tudi za zadostno število spovednikov, tako da je zamogel vsakdo brez posebne zamude opraviti svojo krščansko dolžnost ter prejeti sv. zakramente. Hvala našemu preč. g. župniku, kakor tudi čast. gg. govornikom za trud. Bog daj, da bi seme, katero so zasejali med nas, obrodilo mnogo sadu!

Z Vogerskega nam pišejo: V nedeljo imeli smo tukaj prav lepo cerkveno slovesnost. Vršila se je pri nas ta dan procesija v čast Brezmadežne Marije Device sv. Rožnega venca. Procesije so se udeležili trije gg. duhovniki ter mnogo pobožnega občinstva iz naše, kakor tudi iz bližnjih župnij. V belo oblečena dekleta nosila so podobo Matere Božje na zato pripravljene nosilnici. Procesija vršila se je v najlepšem redu, le šolska mladina šla je nekako raztresena za procesijo, kar bi bilo lahko drugače, ako bi se hotel naš učitelj kaj pobrigati za naše cerkvene slovesnosti. Prepričani smo, da bi to tudi njemu ne bilo v nečast.

Iz Voltjegagrada nam pišejo: Dne 4. t. m. poslovil se je od nas naš domačin č. g. Iv. Štolfa ter se podal na svoje mesto v Bovec, kamor je imenovan za kaplana. Na pot zeleli smo mu vse dobro in nadejamo se, da bode v Bovec ravno tako priljubljen in spoštovan, kakor je bil v svoji domači vasi.

Na Kamno prišel je novi gospod v soboto popoldne. Sprejeli so ga Kamenci jako slovesno. Napravili so „porton“, pozdravil ga je predsednik gospodarskega sveta in cerkveni ključarji, topiči so pa pokali, da je odmevalo od gorā ter so dolincem in gorjanom oznanjali, da se na Kamnem nekaj izvanrednega godi.

Bog ohrani Kamencem gospoda mnogo let! —

Požar v Nabrežini. — Po noč od nedelje na pondeljek je začel goreti hlev Josipa Grudna. Pravijo, da so začeli kurji tatovi, koji so prišli kras k ošči. Enega sumljivega so že spravili pod ključ. Pri tej priložnosti se je pokazalo, kako potrebno je, da bi imela občina svojo brizgalnico. Rešiti niso mogli ničesar. Razun živine, koje je gospodar sam pravočasno izgnal, je zgorelo vse. Ljudje, koji so gasili so morali paziti le na to, da se ogenj ni razširil, kar so, hvala Bogu, tudi dosegli. Ni čuda, da so padale jako rezke in ostre opazke o znamenitem „buču“ (sodu), koje je županstvo brez postavnega dovoljenja vkupilo, da so po leti, na cesti od Nabrežine proti postaji, ž njim škropili „kraške fige“.

Posojilnica v Kobaridu je imela do 19. septembra prometa: 553.995 95 K; in sicer dohodkov: 282.114 57 K; izdatkov pa: 271.881 38 K. Ogronne svote. Lani je imela celo leto: 535.589 77 K prometa, toraj je letos že z 8½ mesečnih lanskim celotni promet preselga za dobrih 18.000 K.

Vozna pošta med Kozano in Gorico. — Dne 1. t. m. uvedla se je vozna pošta med Kozano in Gorico, ki vozi tako-le: Odhod iz Kozane vsaki dan ob 6.30 min. zjutraj, dohod v Ločnik ob 8 uri, v Podgoro ob 8.25 min., v Gorico pa ob 8.50 minut predpoludne. Iz Gorice odite pošta v Kozano ob 5.30 min. pop., pride v Podgoro ob 5.50 minut, v Ločnik ob 6.10 min., v Kozano pa ob 7.40.

Tatovi so viomili minoli teden v bariko Antona Križniča v Plaveh. V prečalu so našli okoli 30 K drobiža ter ga odnesli. Isto noč so v Prelesju spočenju delavcu odrezali hlačni žep ter ga odnesli z denarjem vred. Oročniki so tatove zasledovali, a brez vspeha.

Konj je padel raz železnični tir pri Ložicah. Pri prevažanju vozičkov se je deska vlomila pod konjem. Konj je odskočil, padel raz tir ter se ubil.

Družba sv. Mohorja. — Dne 3. oktobra bomo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bomo, da častiti udja dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: Škofije: 1. tržaška, 2. krška, 3. goriška, 4. razni kraji, 5. Amerika in Afrika, 6. ljubljanska, 7. lavantinska. Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „aviso“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje. One gospode poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Odbor.

Ljudska pesmarica za nabožno petje v cerkvi, v šoli in doma. Izšla je ročna izdaja za eno in dvoglasno (nekaj pesmic tudi za troglasno) petje. Na 200 straneh obsega do 80 najbolj priljubljenih pesmi, kratke mašne molitve in troje litanije. Čveteroglasno „Spremljevanje“ v veliki obliki izide krog Božiča. Ljudska pesmarica ima vsestransko zaupanje. Priredil jo je strokovno izobraženi glasbenik Fr. S. Spindler in presojali so jo v rokopisu A. Foerster, H. Sattner ter Fr. Ferjančič. Besedilo pesmi je v ljudskem in cerkvenem duhu priredil dr. Gr. Pečnjak. Odobrena in priporočena je doselej že od lavantinskega ordinjata. Ljudska pesmarica spada v vsako boljše šolo, vsako krepostno družbo, kolikor je mogoče tudi v vsako družino, kjer je le kaj veselih poštenih src in lepih glasov. „Vsa zemlja prepevaj Gospodu!“ to je njen namen. Voditelji resnih mladinskih zvez se bodo zavzeli, da se to čim bolj lepo doseže. Niso vse pesmi za vsakega, a vsak dobi zase primernih pesmi v tej zbirki. Zlasti šole, častilci presv. R. Tellea in Marijine družbe. Namenu primerno so tudi cene: vkljub bogati vsebini, ličnem tisku in krasni vezavi, so izvenredno nizke. Ako bo pri teh nizkih cenah še kaj čistega dobička, ga založnik podari družbi sv. Cirila in Metoda. Cene: mehko vezana knjižica stane 60 vin., v šagrinstem platnu z zlato obrezo 1 K 40 vin. Po pošti 10 vinarjev več. Bukvarne dobé 20% popusta. Da se bo zbirka hitro razširila, se bo

prva izdaja šolam in družbam, ki bodo naročale skupno najmanj 10 in naprej plačale, dajala po silno znižanih cenah: mehko vezana za 48 vinarjev, v platno vezana za 80 vinarjev, z zlato obrezo za 1 K 12 vinarjev. Ljudska pesmarica je v trdni vezavi ličen molitvenik. Glavno zalogo ima prodajalnica „Katoliškega tiskovnega društva“ v Ljubljani.

Kako bomo napravljali letos belo vino? — Že je tu vesela trgateg. Kdo ne bi privoščil vinogradniku nekaj veselih trenutkov, ko se je celo leto trudil s trto? Kolikokrat mu je šlo žveplo v oči, da se je po sili jokal! Koliko je trpel, ko je ves dan nosil škropilnico na hrbtu? Od ene strani se veselimo trgatve, od druge pa se bojimo, da ne bomo mogli vina prodati. Da je naša vinska kupčija tako zaspala, smo sami krivi, ker ne napravljamo svojih vin tako, kakor ugaja vinskim odjemalcem. Naša vina se bi izvažala lahko v vse avstrijske dežele, v resnici pa prekoračijo komaj domačo mejo. Temu je krivo staro kletarstvo! Vsled starega kletarstva izgubi kmelovalec v treh, štirih dneh ves vinski pridelok, za katerega se je trudil celo leto. Kaj nam pomaga zasajati plemenite in dobre trte, če ne znamo potem pridelka prav porabiti? Lotimo se pravičnega kletarstva in vseh neprelik bode konec! Vinopivci, posebno iz bolj severnih dežel, ljubijo in zahtevajo mehka in čista bela vina, ki ne smejo biti trpka. Vipavska in istrska bela vina niso taka, ker jih predolgo in s tropinami vred kuhajo. Dokler bomo kuhali bela vina 6—8 dni na tropinah, ne bomo imeli tujih odjemalcev in tudi ne višjih cen.

Zbudimo se vendar enkrat in napravljamo vsaj bela vina po „nemškem načinu“, tako-le:

Grozdje oberi (hlastine loči od jagod), in zmasti. Tropine „oprešaj“. Ves mošt spravi v sod, na katerega postaviš kipelno veho. Soda pa ne smeš napolniti do vrha, ampak pustiti moraš 20 cm. praznega prostora.

Pri tem načinu ne kipi mošt s tropinami, ampak sam v sodu.

Na ta način napravljeno vino je od dne do dne boljšege duha in okusa, zelo stanovitno in bele barve.

Na ta način naj napravljajo vina bolj premožni, ki imajo dobre „sorte“ trt in v dobri legi, posebno če mislijo vino delj časa obdržati v butilkah (steklenicah). Vinogradnikom, ki imajo manjše pridelke in mislijo vino kmalu domačim kupcem prodati, se priporoča prirejanje vina z 48 urnim kipejem na tropinah, tako le: Grozde oberi, zmasti, drozgalico pusti 48 ur na tropinah kipeči, mošt loči od tropin, tropine pa „oprešaj“ in „prešeno“ dodaj samotoku. Konečno spravi ves mošt v sod, na katerega postaviš kipelno veho. Sod ne sme biti poln.

Na ta način napravljeno vino je lepe rumene barve, prijetnega duha in okusa, ni pretirno ne premeško. Če se z njim pravilno ravna, je bolj tudi stanovitno.

Več kot 48 ur pa ne smete nikdar pustiti mošta s tropinami vred kipeči (kuhati). „Druž. prijatelj“.

Loterijske številke.

1. oktobra.

Trst 38 77 86 71 11
Linc 34 76 22 69 27

Zahtevajte

v svoj prid večje!

pristno Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo

name v zavojih s varstveno znamko
Kneippa Kneippa in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

Sprejema
hranilne vloge
katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila
u dom na osebni kredit po
6% in na vknjižbo po 5 1/4%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema
nove člane
z glavnimi in opravi-
lnimi doloži. Glavni do-
loži po 200 K, opravljeni
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure
vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.

Rojaki!
kupujte narodni kolek!

Edina slov. kleparska delavnica
v ulici sv. Antona št. 1

Podpisani se toplo priporoča
svojim rojakom v mestu in tudi
na deželi za izdelovanje vseh
kleparskih izdelkov, kakor cevij
za vodo, žlebe za stavbe, ku-
hinjske priprave. Prevzema
tudi vsako popravo po prav
nizkih cenah. Zagotavlja točno
in solidno postrežbo udani

Karol Čufer,
klep. mojster.

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1,
Gorica.

Velika tovarniška
zaloga *šivalnih stro-
jev* kakor za šivilje,
krojače, čevljarje, in
tudi za umetno veza-
nje (rekamiranje). V
zalogi se tudi naha-
jajo angleška *dvoko-
lesa* „*Helical Pre-
mier*“ in *slamorenji
stroji, samokresi* in
razne *puške*, lastna
meh. popravilnica.
Glavno zastopstvo za
Primorsko: *Centrifug*
„*Westfalla*“.

A. Krušič
trgovec in kroj. mojster
Gorica, Gius. Verdi 33

naznanja sl. občinstvu, da je
dobil ravnokar *sveže angle-
ko in avstrijsko blago, ka-
kor tudi svežih igotoljenih
oblek in površnikov* raznih
vrst v veliki izbiri za bliž-
njo *jesensko in zimsko se-
zono*. — Priporoča se sl.
občinstvu v mestu in na
deželi, posebno č. duhovščini.
— Izdelek lastnega blaga
jamčim.

Naznanilo.

Slav. občinstvu naznanjam, da
sem si nabavil novi voz (žardinero),
s kojim bodem vozil v št. Peter k
vlaklu na Ajdovščino ob 2-22 in
dovažal k »Zvezdi« v Gorico vsaki
ponedeljek in četrtek zjutraj ob 7.29,
ko pride vlak iz Ajdovščine. — Cena
voznji 25 vin.

Voziti začne 3. oktobra 1904.
Za obilno udeležbo se priporoča

Vinko Spazzapan
pri „Zlati zvezdi“, trg sv. Antona.

And. Fajt,
pekovski mojster, Gorica,
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna
hiša), in podružnica št. 20.

*Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinjšega, kakor za
nove maše in godove, kolače za
birmance in poroke itd. Vsa nar-
čila izvršuje točno in natančno po
želji naročnikov. Ima in prodaja
različne moke, fina peciva, fina
vina in likerje po zmerni ceni. Za
Veliko noč posebno goriško pinco
in potice itd.*

Anton Fon.

klobučar in gostilničar v Semenški
ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov in toči v svoji krčmi prist-
na domača vina ter postreže tudi
z jako ukusnimi jedili. Postrežba in
cene jako solidne.

Jak. Šuligoj,
urar c. kr. železnic,
Gorica, Gosposka
ulica hiš. št. 25,
o o priporoča o o
šivalne stroje
najnovejših sistemov

najbolj trpežne in tudi zanesljivo ceneje nego
druge v Gorici. Da se o tem vsakdo prepriča, si
lahko ogleda mojo zalogo v Gorici in na Tolmin-
skem pri J. Šuligoju, urarju pri Sv. Luciji. Cene
so to arniške. Nadalje priporoča o o o o o o
kakovostne ure, švicarske in pari-
ške ure, najbolj natančne in trpežne kakor tudi
najceneje. Cene od 4 K naprej. o o o o o o o o
Opomni: Naznanjam, da dajem ceneje in boljše
ure nego vse krakovske in druge židovske firme,
ker kupujem ure v veliki množini ter garantiram
vsak komad. Le ogledati si je treba mojo zalogo.

„KROJAŠKA ZADRUGA“ v GORICI

registrovana zadruga v omejeno zavezo

Za jesensko-zimski čas

so ravno došle krasne novosti raznega blaga.

Posebno omenjamo med temi:

Modne volne, flanele, for-
štajne, sukno za možke
obleke, boržun za blouse.

Preproge, zavese, odeje, šivane kuverte
(Steppdecke), žime, volne in perje za postelje.

Posebne novosti so:

Rumberško, belgijsko in šlezijško platno,
namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci.

Perilo za opreme nevesti,
za hôtele in restavracije,
za zasebnike in vse druge.

Po tovarniških cenah.

Cene stalne

Postrežba strogo poštena.

Vzorci najnovejše izbere se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštnine prosto.